

Hea lugeja!

Hando Runneli lihtsate ja tabavate värsside kaudu teame, et mõelda on mõnus ja rääkida raskem, kuid veelgi raskem on kirjutamine. Tõepoolest, kes ei oleks kogenud kirjutamise raskust! Eriti vaevaline on teksti loomine siis, kui kirjutamine on autori jaoks (veel) harjumatu tegevus. Ka kogenumad kirjutajad teavad, et iseäranis visalt sünnivad kirjutised olukorras, kus kirjutamine on mingil põhjusel kohustuslik.

Üks näide sellisest kohustuslikust kirjatööst on õigusteaduse üliõpilase magistr töö: see on õppekava lõpetamise tingimus. Magistr töö kirjutamisel harjutab üliõpilane õigusliku probleemi iseseisvat lahendamist, info otsimist ja allikate kriitilist hindamist, argumenteerimist, kirjalikku eneseväljendust ja aja planeerimist – ehk kõike seda, mida juriidilist kõrgkvalifikatsiooni eeldavatel ametikohtadel teha tuleb. Kirjutamine aitab korrastada mõtteid ja jõuda uute teaduslike teadmiseni ning neid teadmisi talletada ja teistele edastada. Niisiis valivadki igal aastal kümned ja kümned õigusteaduskonna üliõpilased magistr töö teema, töötavad läbi suure hulga erinevaid allikaid ning kirjutavad, kirjutavad, kirjutavad ... See ei ole lihtne. Üliõpilased on magistr töö kirjutamise aastat iseloomustanud näiteks märksõnadega „loobumine“, „stress“ ja „pinge“. Ent ärgem unustagem, et ühe magistr töö valmimise protsessi on lisaks autorile kaasatud veel hulk teisi: juhendaja, eelkaitsmise komisjoni liikmed, retsensent, magistr töö kaitsmise komisjoni liikmed. Ka nemad kulutavad hulga aega magistr tööde kavandite või juba valminud tööde lugemisele, tagasiside andmisele, hindamisele.

Kui kokku liita kõik töötunnid, mis ühe magistr töö peale kulutatakse, siis võiks pragmaatiliselt küsida, et milleks üldse nii palju vaeva näha. Ehk saaks ülikool õigusteaduse magistridiplomini jõudmise korraldada lihtsamalt (s.t väiksemat pingutust nõudvalt) ja odavamalt? Vastus on, et küllap saaks. Kokkuvõttes kõikide osaliste raha ning aja- ja närvikulu arvelt oleks märkimisväärne, kui loobuksime magistr tööst ja üleüldse kirjalikest töödest; väikestes gruppides toimuvad seminarid saaks asendada suurele õpperühmale korraldatud loenguga selle kohta, kuidas kaasust lahendada. Ja nii edasi.

Ent stopp! Ülikooli eesmärk ei ole õpetada lihtsalt ja odavalt, vaid kvaliteetselt! On selline ütlus: ma pole nii rikas, et osta odavaid asju. Selle mõte on, et odav ei ole reeglina kvaliteetne. Kas Eesti ühiskond on nii rikas, et võiks endale lubada odavat kõrgharidust? Vastuseks sobib tabavalt ühe ärimehe mõtteavaldus, et noor inimene peaks oma esimesed prohmakad tegema ülikoolis, mitte alles pärast kooli lõpetamist tööandja kulul. Teiste sõnadega: odav kõrgharidus läheb ühiskonnale tegelikult kalliks maksma. Kas oleksime nõus andma oma tervise arsti kätte, kelle õpetamisel on kokkuvõtte mõttes ära jäetud igasugune praktiline väljaõpe kliinikus ekspertide käe all? Vaevalt. Aga kas usaldaksime oma igapäevaelu – olgu haldusakti andmise, nõustamise, esindamise või muu tegevuse kaudu – mõjutama juristi, kes pole kunagi harjutanud kaasuste lahendamist või kirjutanud ühtegi pikemat õigusanalüüsi nõudvat teksti? Mina küll ei usaldaks.

Oma põhikirja kohaselt peab õigusteaduskond muu hulgas tagama Eesti põhiseaduslike funktsioonide täitmiseks vajaliku juristkonna väljaõppe ja kindlustama akadeemilise järelkasvu Eesti õigusteaduses. Missioonitunne ei luba neid ülesandeid täites lähtuda vaid sellest, mis moodi oleks odavam. Niisiis korraldame ikka seminare ja õpetame kaasuste lahendamist ning juhendame magistr töid.

Nii üliõpilase kui õppejõudude nähtud vaeva korvab kuhjaga rõõm hästi õnnestunud tulemusest.

On saanud traditsiooniks, et kord aastas on Juridica äsja õigusteaduse magistriõppekava lõpetanute päralt. Käesoleva numbri artiklid on kirjutatud sel kevadel kaitstud parimate magistr tööde põhjal. Magistriõppe programmijuhina on mul hea meel tõdeda, et siinsed kirjutised paistavad silma nii aktuaalse teemavaliku kui ka sisuka analüüsi ja hea keelekasutuse poolest. Autorite magistr tööde terviktekstidega (ja kõigi teiste õigusteaduskonnas kaitstud magistr töödega) saab tutvuda – nagu ikka – Tartu Ülikooli digitaalse repositooriumi kaudu (<http://dspace.ut.ee/>).

Kui hea lugeja aga tunneb, et sooviks anda endagi panuse päevakajaliste ja kõrgel tasemel õigusteaduslike magistr tööde sündimisse, siis selleks on mitu võimalust. Näiteks saab siinkirjutajaga ühendust võttes teha ettepanekuid magistr tööks sobivate teemade kohta või pakkuda kirjutajatele lisamotivatsiooni üliõpilastööde konkursi korraldamise kaudu.

Kirjutamiseni!

Age Värv